

**На 18 декември 2017 година
в Новата конферентна зала на СУ „Св. Кл. Охридски”
Балканският институт за стратегически прогнози и управление на риска
(BISFRIM)
съвместно с
Българското геополитическо дружество,
Историческият факултет на СУ „Св. Кл. Охридски”
и секция „Социални теории, стратегии и прогнози” към ИИОЗ - БАН
проведе
Национална научна конференция на тема:**

**ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, БЪЛГАРИЯ И ВОЙНИТЕ НА 21 ВЕК -
ПОДЦЕНЕНИТЕ ЗАПЛАХИ
(Способни ли са Европейският съюз и България да се справят с въоръжен
конфликт?)**

Революционните промени в информационно-дигиталните технологии от края на 20 и началото на 21 век променят не само стратегията и тактиката на военните конфликти, но и самите представи за войната и за защитата на националния суверенитет. Традиционното разбиране за въоръжените стълкновения като противопоставяне на организирани и ръководени чрез централизирани командни системи армии, опериращи в стриктно дефинирани пространствени и времеви измерения, все по-малко изразяват същността на съвременните военни доктрини. Налице са нови форми на комплексно въздействие за постигане на стратегическо надмощие, които не отговарят на традиционните представи за агресия.

През последните три десетилетия сме свидетели на многобройни опити да бъдат окончателно подменени и последните елементи от Вестфалската концепция за принципите на междудържавните отношения. Сценариите за разширяване на геополитическото влияние и за подчиняването на чужди територии или на цели държави се множат с невиджана преди интензивност – от организиране на „спонтанни” граждански революции, подкрепа на „автентични” сепаратистки движения и подклаждане на етно-религиозни сблъсъци и мигрантски потоци до създаване на нови държави, присъединяване на чужди територии и открита въоръжена агресия. Войните на 21 век вече не се обявяват, а започналите не протичат по познатите отпреди шаблони.

Проведената научна конференция си постави за задача да подложи на дискусия проблема за способността на Република България и на Европейския съюз да идентифицират и противодействат на новите форми за водене на война през 21 век.

Основните акценти на дискусията бяха върху върху следните проблеми:

1. Разпознават ли своевременно и достатъчно отчетливо подложените на агресия държави механизмите за подчиняване на икономиките им, на политическата власт и на общественото мнение в тях?
2. Защо съюзяването на суверенните държави в един не съвсем ясно дефиниран наддържавен субект като Европейския съюз не е достатъчен за гарантиране на тяхната сигурност?
3. Има ли алтернатива традиционната (наборна или професионална) армия и как може да се превърне защитата на териториалната цялост и независимост в обща мисия на военните и на гражданските формирания и организации.
4. Какъв би могъл да е дългосрочният ефект от ангажирането или неангажирането с противопоставянето между големите геополитически фактори (САЩ, Русия, Китай и др.).
5. Действително ли предимствата на колективните отбранителни съюзи превишават недостатъците им и в състояние ли са те да защитят своите страни-членки?
6. Кой са най-належащите промени в договорите за Европейския съюз и в устройствените закони (конституциите) на държавите-членки, за да се гарантира по-пълно тяхната способност за противодействие на външна агресия, независимо от формата ѝ.

ПРОГРАМА
на
националната научна конференция

**ЕВРОПЕЙСКИЯТ СЪЮЗ, БЪЛГАРИЯ И ВОЙНИТЕ НА 21 ВЕК -
ПОДЦЕНЕНИТЕ ЗАПЛАХИ**
(Способни ли са Европейският съюз и България да се справят с въоръжен
конфликт?)
18 декември 2017 година
Нова конферентна зала на СУ "Св. Кл. Охридски"

9:30 -10:00 Регистрация на участниците

10:00 – 10:15 Откриване на конференцията:
Доц. д-р Борислав Градинаров, *ИИОЗ - БАН, BISFRIM*, "Какво ще
променят войните на 21 век?"

Първи панел
модератор: гл. ас. д-р Мариана Тодорова,
Институт за изследване на общества и знанието, БАН
10.15 - 12.15 ч.

Основни доклади (с времетраене до 10-12 минути)
Проф. д-р Иво Христов, *ПУ „Паисий Хилендарски”*, "Конфликтите на
21 век - възможните хипотези"

Проф. дин Йордан Начев, *Българско геополитическо дружество*
"Състояние и тенденции в общата европейска политика на сигурност"

Проф. д-р Теменуга Ракаджийска, *УНСС*, "Нашето остаряло
европейско мислене"

Чл. кор. проф. Васил Проданов, *УНСС*, "Четвъртата световна война
вече е в ход"

Проф. д-р Никола Аврейски, *УниБИТ*, "Реална ли е заплахата от война
за Европейския съюз?"

Доц. д-р Александър Сивилов, *Исторически факултет на СУ "Св. Кл.
Охридски"*, "Русия като заплаха за Европа"

Дискусия
11.40 - 12.15

Кафе пауза
12.15. - 12.35

Втори панел

модератор: проф. д-р Искра Баева,
Исторически факултет на СУ "Св. Климент Охридски"

12.35. - 14.30.

Основни доклади (с времетраене до 10-12 минути)

Проф. д-р Иван Кацарски, ИИОЗ - БАН, "Армията - липсващият елемент в конструкцията на ЕС"

Полк. доц. Захарин Марков, Асоциация на учените от сигурността и отбраната, "Общата европейска отбрана - възможности и перспективи".

Д-р Пламен Димитров, Българско геополитическо дружество, "Как НАТО влезе в постгеографския свят"

Гл. ас. д-р Мариана Тодорова, ИИОЗ-БАН, "Надценени ли са хибридните войни?"

Доц. д-р Ивелина Иванова, ИИОЗ- БАН, "Извънредните положения в Европейския съюз"

Гл. ас. д-р Недко Тагарев, УНСС, "Значение на ядрената сигурност през 21 в."

Заявени изказвания (с времетраене 4-5 минути)

13.45. - 14.00.

О. з. бр. генерал д-р Иван Мечков

Д-р Петър Бодуров

Щерион Джунджуров

Дискусия
14.00 - 14.30.

Кафе пауза
14.30. - 14.50.

Трети панел,
модератор: проф. д-р Никола Аврейски,
Българско геополитическо дружество

14.50 - 16.45 ч.

Основни доклади (с времетраене 10-12 минути)

Посланик Боби Бобев, „Различното поведение на Албания при събитията в Косово (1999 г.) и в Македония (2001 г.)“

Посланик д-р Любомир Тодоров, „Цивилизационните аспекти на военното противопоставяне през 21 век“

Посланик Валентин Радомирски, „Цената на прозападния цивилизационен избор на България“

Посланик доц. Здравко Попов, „Soft Power“ и „Hard Power“ в международните отношения“

Мехмед Юмер, „Турция, НАТО и Европейският съюз - настояще и перспективи“

Проф. д-р Искра Баева, Исторически факултет на СУ „Св. Климент Охридски“, „Външни и вътрешни опасности за стабилността на Балканите днес“

Дискусия
16.10 - 16.45

Миникоктейл за участниците в конференцията
16.45. - 17.30.

Организатори:

Българското геополитическо дружество,
Балканският институт за стратегически прогнози и управление на риска,
Историческият факултет на СУ „Св. Кл. Охридски“
и секция „Социални теории, стратегии и прогнози“ към ИИОЗ - БАН